

Épül a BCM

Csütörtökön új szakaszába lépett az egymillió tonna kapacitású Beremendi Cementmű építése. A párosával sorakozó cementszilók alsó szintjén munkába álltak a szerelők. A több mint tíz emelet magas silóegyüttes a 100 holdas gyártelep legimpozánsabb építménye lesz. Ötven ezer köbméter cementet tudnak majd tárolni bennük. Hazai gyártmányú technológiai berendezéseiket a Gép- és Felvonószerelő Vállalat dolgozói helyezik el. A következő napokban újabb építményeket adnak át szerelésre. A jövő hét elején elkészül például a 120/6 kilovoltos fő transzformátorépület és befejezik a hozzátartozó szabadtéri kapcsolóház építészeti munkáját. Még március hónap folyamán elkészülnek a klinkerégető kemencelapok. Ezekre 2, egyenként 65 méter hosszú, 4,5 méter átmérőjű, csehszlovák gyártmányú kemencéket fektetnek. Az első félévben összesen négy szerelővállalat vonul fel és kezdi meg a munkát Beremenden. Egyidejűleg az építészeti munkákat is teljes erővel tovább folytatják. Eddig több mint félmilliárd forint értékű építészeti munkával végeztek, az idén pedig 330 millió forintot használnak fel a beruházási összegből építési feladatok megoldására.

Augusztus 28-tól:

Mezőgazdasági, élelmiszeripari kiállítás és vásár

(Kiküldött munkatársunktól.) A negyedszázados felszabadulási évforduló jegyében minden eddiginél gazdagabb tartalommal rendezik meg az idén augusztus 28—szeptember 20 között Budapesten a 67. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítást és Vásárt, jelentette be tegnap délelőtt a Magyar Sajtó Házában rendezett tájékoztatóján dr. Gergely István, a MEM miniszterhelyettese.

A kiállítás reprezentatív bemutatója lesz a mezőgazdaság, élelmiszeripar, és gazdaság óriási előrelépésének, de illusztrálni igyekszik a következő évekre vonatkozó elképzeléseket is. Ismerteti a IV. ötéves terv legfontosabb célkitűzéseit, összegezi a falu társadalmi és gazdasági viszonyaiban végbement változásokat, és újszerű kiállítástechnikai megoldások alkalmazásával maradandó élményt kíván nyújtani a látogatóknak. A kiállítás érdekességének ígérkezik a „Korszerű falu”, szemléltetve a parasztság felszabadulás utáni helyzetét, a mai falu társadalmi, gazdasági, kulturális és szociális viszonyait. Egy külön pályázaton díjazott tervek alapján felépítik itt a ma legkorszerűbbnek ítélt falusi lakóházat gazdasági udvarral, teljes berendezéssel.

Eddig nyolc szocialista ország jelentette be részvételét, így mezőgazdaságuk, élelmiszeriparuk fejlődéséről is képet kaphatunk. Közreműködésükkel rendezik szeptember 5-én a vásár „béke és barátság” napját. Maidnem száz nyugat-európai tőkes cég is jelezte bemutatkozási szándékát: a tengerentúlról is érdeklődnek városunk iránt.

A hagyományokhoz híven kulturális találkozó, népi műsorok, ifjúsági és szövetkezeti napok, lovasjátékok, fogatversenyek egészítik ki a legnagyobb területen, több új pavilonban, az eddigénél is rendezettebb kül-sővel jelentkező nagyszabású kiállítás és vásár rendezvényeit.

Az iskolai élet demokratizmus

Pedagógustanácskozás Szegeden

Az elmúlt esztendőben az MSZMP városi bizottságának kezdeményezésére három pedagógusokból alakult munkabizottság vizsgálta meg Szeged 12 általános — és valamennyi középiskolájában az iskolai élet demokratizmusának helyzetét. Munkájuk összesített eredményével tegnap, csütörtök délután a Bartók művelődési házban a városi pártbizottság által összehívott pedagógustanácskozáson ismerkedtek meg a szegedi iskolák igazgatói, pártszervezeteinek titkárai, szakszervezeti vezetői, párttag, illetve párton kívüli pedagógusok.

A tanácskozást dr. Varga Dezső, az MSZMP városi bizottságának titkára nyitotta meg, majd Szabó G. László, a pártbizottság osztályvezetője tartott előadást az iskolai élet demokratizmusának elméleti és gyakorlati kérdéseiről, továbbá a három munkabrigád vizsgálatainak tapasztalatairól. Az előadást követő vitában felszólalt Pálmai Miklós, a Hámán Kató általános iskola igazgatója, dr. Diós József, a Tömörkény gimnázium

igazgatója, Borsos László, a Mező Imre iskola igazgatója, Kovács József, a városi tanács művelődési osztályának vezetője és dr. Török László, a Tisza-parti gimnázium igazgatója. A vita tanulságait Papp Gyula, a városi tanács vb elnökhelyettese zárszavában foglalta össze.

A tanácskozáson elhangzott előadás bevezetésekként áttekintette a szocialista demokrácia elméletének irradalmát, mindenekelőtt a marxizmus—leninizmus klasszikusaira és az MSZMP IX. kongresszusára hivatkozva, majd egyebek közt rámutatott, hogy a mi iskoláinkban a demokratizmusnak nincsenek eleven hagyományai. A felszabadulás ugyan fordulatot hozott abban a tekintetben, hogy a Horthy-rendszer tekintélyuralmon alapuló nevelése megszűnik, de a személyi kultusz és a régi tradíciók akadályozták az igazi demokratizmus kialakítását. A hatvanas évek elejétől mind világosabbá vált, hogy az iskolákban is új vezetési stílusra, új légkörre van szükség. Mint később a vitában felszólalók is hangsúlyozták, iskoláinkban adottak a demokrácia fejlesztésének feltételei. A korszerű oktatásért az iskoláért dolgozunk, s ez csak úgy lehetséges, ha erősítjük a demokratizmust is.

Nem elszigetelt nevelési kérdés ez, nemcsak a pedagógusok, hanem az egész társadalom ügye. Ha ifjúságunkat társadalmi aktivitásra akarjuk nevelni, akkor ennek a nevelésnek magától értetődőleg már az iskolák falai között el kell kezdődnie. De demokratikusan csak az a pedagógus-közösség nevelhet, amelyik maga is demokratikus formák között dolgozik és él. Nem akarjuk ezzel az iskolák munkarendjét, szigorú fegyelmét végláthatatlan

vitákkal helyettesíteni. Köz tudott, hogy vannak dolgok, amelyeken nem lehet és nem is lenne helyes vitatkozni.

Az iskolai élet demokratizmusának fejlesztésében az állami vezető, az igazgató a kulcsembert. Többek között azért, mert a kezdeményezéseknek tőle kell kiindulnia. A vezetési stílus egyik legfontosabb meghatározója az iskola szellemének, a diktatórikus vezetés már tőrhetetlen és tarthatatlan. Az igazgató munkájában támaszkodnia kell az iskolaközösségek különböző fórumaira, a pártszervezetre, a szakszervezetre, a tanulóközösségek képviselőire, az úttörő-, illetve a KISZ-szervezetekre, az iskolatanácsra, kérésre kell véleményüket és a jó javaslatokat, indítványokat el kell fogadnia. Ez az új stílusú vezetés persze nem könnyebb, hanem nehezebb, mint a régi, a megszokott.

Szegeden is megkezdődött ez a munka, amelynek célja az iskolai élet demokratizmusának erősítése. Az eredmények egyelőre igen szerények és igen különbözők. Vannak olyan iskolák, ahol tudatosan változtatnak a régi módszereken, de olyanok is vannak, ahol ez a változtatás nehezen valósul meg, ahol a vezetők nem túrnak ellentmondást. Sokan félnek a bírálatól, pedig nincs demokrácia a bírálat-önbírálat jó működése, egészséges légkör nélkül.

A tanácskozás hangsúlyozta, mindent meg kell tenni, hogy a demokratizmus fejlesztésének elfogadott elvei a gyakorlatban minél teljesebben érvényesüljenek. Ennek érdekében — egyebek között — arra van szükség, hogy a pártszervezetek járjanak élen ebben a munkában, működjenek együtt az iskolák igazgatóival, az állami vezetéssel.

Elismerés és megértés

Egy telefonbeszélgetés után meglehetősen rossz kedvem támadt és sokáig elmélkedtem önmagamban a munkahelyi légkörön, különösképpen az elismerésen és a megértésen. A beszélgetés apropója egy levél volt, amelyet szerkesztőségünknek címzett egy öregedő, a munkában lassan már elfáradó kazánfűtő szakmunkás. Panaszát szerettem volna közelebről is megvizsgálni, de a gyár igazgatója nem tudott felvilágosítást adni. Arra hívatkoztam, hogy ő nem is ismeri a nevezett embert, forduljak a fűtők csoportvezetőjéhez. Azért keseredtem el, mert a gyár (nem nagyvállalat, néhány százan dolgoznak csupán abban az üzemben) felelős vezetője nem ismerte K. Dezső kazánfűtőt, aki éppen tizenhét esztendeje lapátolja a szenet a kazánházban.

S akkor mi van? — kérdezhetnék, hiszen egy iparvállalat életképességét nem az határozza meg, hogy az igazgató ismeri-e a fűtőt, vagy az esztergályost. Ez így önmagában igaz, de csak látszatra tűnik úgy, mintha semmi köze nem lenne a vállalati eredményességhez egy ilyen aprónak tűnő momentumnak. A tapasztalat az ellenkezőjéről győzi meg az embert; éppen az aprónak tűnő emberi viszonylatoknál kezdődik egy vállalat hangulati légkörének kialakulása. Lássuk csak, mit írt K. Dezső levelében: „Közel tizenhét évet voltam kazánfűtő a... gyárban, szüntüzetlenül kazánoknál. A tüzpucoláskor keletkező gázokat az utóbbi időben nehezebben bírtam már elviselni, mind gyakrabban fájt a fejem. A gyárban nem tudtak más beosztást ajánlani számomra, ezért úgy döntöttem, hogy keresek magamnak egészségesebb munkahelyet. Találtam is, s bejelentettem a vezetőségnek, hogy engedjenek el, két hét múlva elfoglalhatnám új helyemet. Azt a választ kaptam, hogy nem fogadják el kétfeltes felmondásomat, mivel négy hét a felmondási idő. Rendben van, mondtam erre, s becsülettel, de kínlódvá letöltöttem az előírt időt, hogy ne büszkessem el szabálytalanságot, hiszen még életemben soha sem volt törvénybe ütköző cselekedetem... Elmentem az új helyre, ahol 20 fillérrel kevesebb órabért kaptam, s ebből is látható, hogy nem tartozom a vándormadarak közé, hiszen kisebb pénzért is beleegyeztem a cserébe, s kizárólag az egészségi állapotomat tekintettem perdöntőnek.”

Világosan kitűnik tehát a szándék és az elhatározás indítéka, de kár is ezt bizonygatni. Elegendő bizonyíték az a tizenhét esztendő, amelyet egyhelyen eltöltött becsülettel, szorgalommal. Sőt, munkája mellett az elsők között találhatták a közügyek intézésében is. Hosszú éveken át volt a vállalati döntőbizottság tagja, közel tíz újítást fogadtak el, tevékeny részt vállalt a pártszervezet vezetőségének munkájában is, megszerezte a Szakma kiváló dolgozója című kitüntetést és büszkén viseli a partizánszövetség tagsági könyvét, s egyéb — köztük a kormány által adományozott — kitüntetést is. Mégis, miért a panaszos levél? Lássuk: „Vállalatunk célpremiумot tűzött ki a múlt esztendő második felére a fűtőpároknak, azoknak, akiknek a termelésben dolgozó munkatársai bizonyos eredményt érnek. En ez év januárjában léptem át új munkahelyemre, de tudomásomra jutott, hogy a feladatot annak idején a mi társaink teljesítették, megnyerték a versenyt, amiért a prémiумot is megkapták. Sajnos én nem kaptam, azzal az indokkal, hogy a kifizetés napján már nem voltam ott.”

A prémiум kifizetésének jogosságán valóban lehetne vitatkozni, hiszen elment, otthagya munkahelyét K. Dezső. De nem is „filléres igazságot” firtatnám, hanem inkább az emberi megértést, amely nem mindig azonos az anyagi elismeréssel. Az ember nem érzéketlen masina, s nem is uniformizált báb. Egymással szemben nem lehetünk sematikusak; sem a vezető a beosztottjával, de fordítva is igaz.

Nem „bűn” az, ha valamely vezető nem ismeri a beosztottját, de nem is előny. Különösen az idősebb munkások gyakran mondanak példákat régebbi vezetőikre, hogy még azt is megkérdezték tőlük, milyen a gyerek előmenetele az iskolában, s „hogy szolgál az egészség.” Lehet, hogy formai dolgok ezek, de mégis emberiek. Ilyenek vagyunk, jól esik érzelmeinknek, ha megértést kapunk. Ugyanis az említett kazánfűtő valóban nem vándormadár természet, s amíg ott dolgozott és lapátolta a szenet, teljes megbecsülést kapott. De ő nem azért ment el, mert éppen olyan kedve támadt, vagy mert ráigérték a fizetésére, hanem az egészsége miatt. A paragrafusok, s az íratlan szabályok ebben az esetben mégként kell hogy érvényesüljenek.

Félreértés ne essék, a jövő-menő embereket nem mentjük fel, azonban kár lenne közéjük sorolni azokat, akik hosszú évekig, évtizedekig álltak a posztot azonos helyen, s nem jószántukból változtatnak munkahelyet. Joggal kérdezi az ember, nem volna jobb, ha az ilyen emberek mosolygós arcuk, s ragaszkodó szívvel emlegetnék előbbi „kenyéradójukat”? S tovább menve, a legnagyobb megértést érdemlik azok a dolgozók, akik egész életüket eltöltik gyárunkban, s gyakran odahívják gyermekeiket is. Az ilyen embereket érdemes megismerni, személyesen is.

Gazdagh István

Emléktábla-avatás

Csütörtökön Győrött, az Ady Endre lakótelepen leleplezték a magyar munkásmozgalom kiemelkedő harcosa, Vági István emléktábláját. Vági István a Tanácsköztársaság idején az építőmunkások direktóriumában dolgozott. Alapító tagja és titkára volt a KMP által kezdeményezett és irányított, 1925-ben megalakult Magyarországi Szocialista Munkáspártnak.

Ma kezdődnek Szegeden a forradalmi ifjúsági napok

Az elmúlt évek hagyományaihoz híven, ma, pénteken megkezdődik a forradalmi ifjúsági napok eseménysorozata Szegeden. Délután 3 órai kezdettel a KISZ Szeged városi bizottsága és a Hazafias Népfőnt Szeged városi bizottsága közös rendezésében ünnepségre kerül sor az Ifjúsági Házban, amelyen a forradalmi ifjúsági napokat nyitják meg, valamint az 1848-as polgári forradalom és szabadságharc dicső napjait idézik fel.

Március 15-én, vasárnap

délelőtt koszorúzási ünnepségek lesznek a Klauzál téri Kossuth-szobornál, a Dóm téri panteonban levő Petőfi-szobornál, valamint a szőregi csata Aradi vértanúk terén levő emlékművenél.

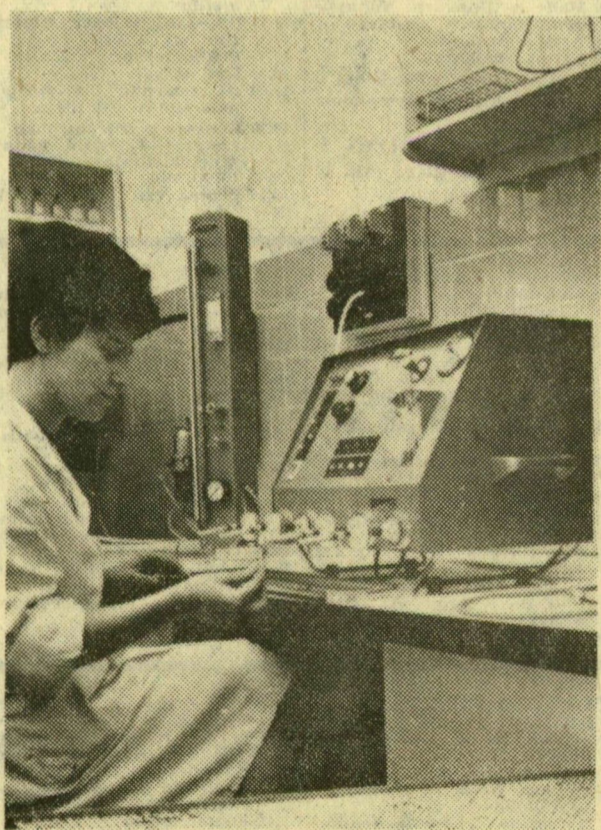
Március 26-án, csütörtökön délután jubileumi városi vetélkedőt tartanak az Ifjúsági Házban.

Az új KISZ-tagok április 2-án, csütörtökön este a Rákóczi téri Lenin-szobor előtt tesznek fogadalmat. A fákri-lyás felvonulással kezdődő ünnepségen Szeged 6 ezer fiatalja sorakozik fel.

Több más esemény után április 24-én, pénteken a gyarmati ifjúság napjáról emlékeznek meg városunk fiataljai, majd május 10-én, vasárnap, a Győzelem Napja alkalmából egy vetyeháti emléktúrával érnek véget a forradalmi ifjúsági napok.

PÉNTEK,
1970. MÁRCIUS 13.

DELMAGYARORSZÁG 3

CIGARETTÁZÓ GÉPTUDÓ. A Magyar Dohányipar kutató laboratóriuma Debrecenben működik. Az intézmény munkájának érdekessége, hogy gépekkel olvézik mindazokat a műveleteket, amit tulajdonképpen a dohányzó ember szervezete is elvégez. A gépek „elszívják” a cigarettát, „véleményt mondanak” arról, hogy milyen a dohány nikotin- és nedvességtartalma stb. A laboratóriumban kezeléstechnológiát dolgoznak ki, amelynek alapján a gyárak elkészítik a különféle cigarettákat. Itt állítják össze az új cigarettákhoz a különböző keverést és pácolási eljárásokat is. Képviselet: üzemben a cigarettázó géptudó